

Aftale om Budget 2022 for Region Midtjylland

Mellem partierne Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Kristendemokraterne, Dansk Folkeparti, Venstre, Enhedslisten og Alternativet er der indgået aftale om budget 2022 for Region Midtjylland.

1. Indledning

En region i balance – også for medarbejderne

Region Midtjylland vil stå i spidsen for et venligt og imødekommende sundhedsvæsen, der leverer sammenhængende og koordineret somatisk og psykiatrisk behandling og pleje af høj kvalitet, som borgeren føler sig tryk ved, og som understøtter geografisk og social lighed i sundhed.

Forligspartierne er optaget af, at regionen har gode arbejdspladser. Det kræver en løbende dialog på den enkelte arbejdsplads at sikre dette, ligesom der ledelsesmæssigt skal være fokus på kompetenceudvikling af medarbejdere og ledere.

Hospitalerne og medarbejderne har i 2020 og 2021 været presset af COVID-19. Pandemien gav undervejs mange udfordringer, og vores dygtige medarbejdere har løftet store og vigtige samfundskritiske opgaver. Vi må forvente nye vilkår og store opgaver i fremtiden. På den baggrund er det forligspartiernes ønske, at realvæksten også kan være med til at forbedre arbejdsmiljøet for medarbejderne.

Udviklingen i befolkningen indebærer, at der i disse år kommer flere ældre og et generelt øget behandlingsbehov i sundhedsvæsenet i hele landet. I Region Midtjylland har vi i flere år arbejdet med Et sundhedsvæsen på patientens præmisser, hvor især nye digitale løsninger er med til at give patienter og medarbejdere en nemmere hverdag.

I fremtiden vil borgerne have nye forventninger til sundhedsvæsenet. De vil i højere grad tage aktiv del i egen pleje og behandling og tage mere ansvar for eget velbefindende. Samtidig sættes det samlede sundhedsvæsen under pres af den demografiske udvikling, muligheder for mere og bedre udredning og behandling samt fortsat ulighed i sundhed.

Vi kan ikke bare fortsætte "som vi plejer". Vi må udnytte potentialet i de teknologiske muligheder og levere digitale løsninger og sundhedsinnovation, der understøtter samarbejdet og gør det nemmere at være patient, borger og medarbejder.

Samtidig skal vi levere sundhedsydelser, der tager udgangspunkt i den enkeltes ressourcer og imødekommer sundhedsbrugere med forskellige behov. Vi skal kunne matche spændet mellem dem, der kan og vil selv, og dem, der har brug for støtte. Det er ændringer, der kræver tid og investering.

Det er derfor nødvendigt at fortsætte transformationen af sundhedsvæsenet for at sikre den rette balance mellem patienternes forventninger og tilgængelige ressourcer i form af medarbejdere og økonomi.

Økonomaftalen mellem Danske Regioner og Regeringen sikrer finansiering af udgifterne, når der kommer flere patienter. Region Midtjylland har dermed en opgave i at sikre, at hospitalerne kan imødekomme det stigende behov for sundhedsydelser. Forligspartierne prioriterer derfor en del af det økonomiske råderum til realvækst til hospitalerne.

Realvæksten kan anvendes, som det enkelte hospital finder det mest hensigtsmæssigt. Hospitalerne står over for en stigende udfordring med at kunne rekruttere tilstrækkeligt personale, og der er behov for at fortsætte transformationen af sundhedsvæsenet for også at kunne løse opgaverne i fremtiden. Forligspartierne ønsker således, at en del af realvæksten anvendes til fortsat at arbejde med og implementere løsninger, der gør det muligt at leve op til patienternes forventninger og samtidig sikre et godt arbejdsmiljø.

Ansvarligt økonomisk grundlag

Regionsrådet har med budget 2019 vedtaget besparelser, der løbende er blevet indfaset fra 2019 og frem. Besparelserne er fuldt implementeret og har medvirket til at skabe et solidt økonomisk fundament for Region Midtjylland. I de efterfølgende år har der været stort fokus på at konsolidere samt robustgøre regionens økonomi, bl.a. gennem ekstraordinær afvikling af leasinggæld samt etablering af en pulje til ubalancer og konsolidering.

Disse tiltag har været medvirkende til, at der siden budget 2019 ikke har været behov for at gennemføre centrale spareplaner. Flerårsoversigten viser, at der med de nuværende forudsætninger også i de kommende år forventes en stabil økonomi, med de usikkerheder der er, i forventningerne til økonomien i de kommende år. Der er således udsigt til en historisk lang periode for Region Midtjylland uden større spareplaner, der rammer hele regionen. Kombineret med, at der i budgetforligene for 2020, 2021 og 2022 har været mulighed for at prioritere en betydelig realvækst til hospitalerne, er dette med til at sikre en mere stabil drift på hospitalerne.

Region Midtjyllands investeringsplan

Sammen med budget 2022 godkender regionsrådet Investeringsplan 2022-2030.

Investeringsplanen rummer regionens egne rammer for nye byggerier, renoveringer, it og medicotekniske investeringer. Ved godkendelsen af sidste års budget foretog regionsrådet en række væsentlige strategiske beslutninger med flerårig virkning, både om igangsætning af konkrete investeringer og om prioritering af puljer til specifikke formål på anlægsområdet. Dette års investeringsplan bygger videre på disse beslutninger og rummer således primært konkretisering af, hvilke formål de enkelte puljer skal øremærkes til i 2022 og efterfølgende år.

Dermed fastlægger Investeringsplan 2022-2030 de kommende års intentioner for anlægsinvesteringer med særligt henblik på at fastholde og videreudvikle sundhedsvæsnets bygninger og behandlingsmuligheder til gavn for patienterne.

2. Sundhedsområdet

Regionsrådet arbejder for en langsigtet udvikling af sundhedsområdet og for at få mest mulig sundhed for pengene. Regionsrådet har vedtaget strategier, planer og målbilleder, der fastlægger en faglig og udviklingsorienteret regional indsats på sundhedsområdet. I disse strategier og planer fastlægges regionens visioner og mål for de mange områder inden for sundhedsområdet. Sundheds- og hospitalsplanen fastlægger en række initiativer og centralt står, at det skal ske på patientens præmisser. I de seneste år er der bl.a. vedtaget bæredygtigheds- og digitaliseringsstrategier, der sætter nye og vigtige dagsordener for regionen. Det er bl.a. inden for disse strategier og planer set i forhold til de økonomiske rammer, at regionsrådet foretager de økonomiske prioriteringer i budgetforliget.

Forligspartierne har således et særligt fokus på prioriteringer, der sikrer mest mulig sundhed for pengene for borgerne.

2.1 Politiske prioriteringer i budget 2022

I budget 2022 er der et økonomisk råderum som følge af økonomiaftale 2022 på 238,0 mio. kr. samt budgettilpasninger, der øger råderummet med 105,7 mio. kr. Heri indgår bl.a. ændringer som følge af genberegning af bloktilskudsfordelingen for 2022 og midler afsat til medicin og ny overenskomst på praksisområdet i budget 2021.

Politisk prioriteres der i alt 343,7 mio. kr. i budget 2022. I de følgende afsnit gennemgås de politiske prioriteringer. Emnerne i tabel 1 og tabel 2 er detaljeret gennemgået i materialet til regionsrådets 1. behandling af budget 2022.

Forligspartierne har valgt at prioritere 138,6 mio. kr. til en række områder, hvor der er udgiftsstigninger m.v. I nedenstående tabel 1 fremgår prioriteringerne i budget 2022.

Tabel 1. Politiske prioriteringer i budget 2022

Mio. kr.	Budget 2022
Hospitalsmedicin	103,0
Tilskudsmedicin	-19,0
Praksisområdet - demografi og ny overenskomst	45,0
Lægelige uddannelser - Centrale udgifter	10,0
Tjenestemandspensioner	6,0
Leasing	-16,5
Samhandel	50,0
Privathospitaler	10,0
Afledte udgifter i forbindelse med nye hospitalsbyggerier	-107,4
Pulje til ubalancer og konsolidering	15,0
DUT, der ikke udmøntes	-0,4
Cyber- og informationssikkerhed	10,8
Driftsmidler til Region Midtjyllands hjemmesider	0,9
Patientkontoret	0,6
DLSC (Danish Life Science Cluster)	2,0
Sundhedsklynger	8,6
Udgifter til teknologi på diabetesområdet	20,0
Politiske prioriteringer i alt	138,6

Prioriteringerne dækker stigende udgifter på en række områder som eksempelvis hospitalsmedicin, praksisområdet, lægelige uddannelser og teknologi på diabetesområdet. Herudover er der prioriteret midler til bl.a. cyber- og informationssikkerhed, sundhedsklynger

samt en pulje til ubalancer og konsolidering, der kan bringes i anvendelse i tilfælde af ubalancer, der måtte vise sig i løbet af 2022.

Forligspartierne har samlet prioriteret 138,6 mio. kr. i budget 2022. Dette sikrer, at Region Midtjylland imødegår de udgiftsstigninger, der på nuværende tidspunkt forventes i 2022.

2.2 Uafviselige forslag fra budgetseminar i budget 2022

Som en del af budgetprocessen har de stående udvalg haft mulighed for at drøfte en række forslag til budget 2022. Forslagene er herefter behandlet på regionsrådets budgetseminar i hhv. maj og august. En række af disse forslag blev kategoriseret som uafviselige forslag. Disse forslag er ligeledes prioriteret i budget 2022 og fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 2. Oversigt over uafviselige forslag fra regionsrådets budgetseminar i maj og august

Mio. kr.	Budget 2022
Livmoderhalskræftscreening	1,5
Regionsobduktioner	1,5
Økonomisk ubalance på regionslageret	32,8
Medicinsk teknologivurdering - lavdosis CT	1,0
Midlertidig sikring af fysisk kapacitet til de særlige pladser i Regionspsykiatrien Midt, Viborg	2,5
Kontingent Central Denmark EU Office	2,0
IT – licenser, kritisk drift og AmbuFlex	34,6
Uafviselige forslag	75,9

Prioriteringerne dækker bl.a. over midler til livmoderhalskræftscreening, økonomiske ubalance på regionslageret, Midlertidig sikring af fysisk kapacitet til de særlige pladser i Regionspsykiatrien Midt, Viborg og stigende IT-udgifter til licenser, kritisk drift og AmbuFlex.

2.3 Yderligere politisk prioritering

De politiske prioriteringer på i alt 138,6 mio. kr. og uafviselige forslag fra regionsrådets budgetseminar på 75,9 mio. kr. udgør en samlet prioritering på 214,5 mio. kr. Der resterer således 129,2 mio. kr. til yderligere politisk prioritering.

Forligspartierne har aftalt følgende fordeling af de 129,2 mio. kr.

Tabel 3. Oversigt over yderligere politiske prioriteringer

Mio. kr.	Budget 2022
Forsinket indflytning i Gødstrup - Engangshjælp på 55 mio. kr.	0,0
Realvækst til hospitalerne	92,4
<i>Fordeling af realvækst til hospitalerne:</i>	
<i>Regionshospitalet Horsens - 8,1</i>	
<i>Hospitalsenhed Midt - 13,0</i>	
<i>Regionshospitalet Randers - 7,1</i>	
<i>Hospitalsenheden Vest - 13,4</i>	
<i>Aarhus Universitetshospital - 38,8</i>	
<i>Psykiatrien - 12,0</i>	
Svangreomsorg og fødselsområdet	4,0
<i>Fordeling af midler til svangreomsorg og fødselsområdet:</i>	
<i>Regionshospitalet Horsens - 0,8</i>	
<i>Hospitalsenhed Midt - 0,4</i>	
<i>Regionshospitalet Randers - 0,5</i>	
<i>Hospitalsenheden Vest - 0,5</i>	
<i>Aarhus Universitetshospital - 1,8</i>	
Føtalmedicin	1,5
Pulje til psykiatri og etablering af udsatteråd	5,0
Udmøntning af udviklingsplan for Regionshospitalet Silkeborg	4,1
Bæredygtighed - Cirkulær økonomi	3,0
Palliation	3,5
Styrket indsats i det nære sundhedsvæsen	3,0
Udviklingspulje til Aarhus Universitetshospital	4,0
Styrkelse af behandlingen for patienter med svære funktionelle lidelser	4,0
Patientkontoret	0,5
Pulje til ubalancer og konsolidering	-3,0
Etablering af Social Investeringsfond	0,0
Tidlig og forebyggende fertilitetsrådgivning	0,7
Arbejds miljø på Regionshospitalet Randers	5,0
Nedbringelse af ventetiden på høreområdet	1,0
Nedbringelse af brugerbetaling til forældre til børn indlagt uden for børneafdelingerne	0,5
Yderligere politiske prioriteringer i alt	129,2

Forsinket indflytning i Gødstrup – Engangshjælp på 55 mio. kr.

Kvalitetsfundsbyggeriet i Gødstrup skulle oprindeligt have stået færdigt i 2019. Byggeriet er af flere omgange blevet forsinket, og det forventes, at indflytningen er afsluttet 20. marts 2022. Regnet i hele måneder er der dermed fuld ibrugtagning af byggeriet pr. 1. april 2022. Forsinkelsen har økonomiske konsekvenser for Hospitalsenheden Vest og for den centrale økonomi i Region Midtjylland.

Forligspartierne er enige om, at afbetalingen af den gæld til flytterelaterede udgifter mv., som Hospitalsenheden Vest har opbygget i forbindelse med indflytning og ibrugtagning af byggeriet

i Gødstrup udskydes, så afbetalingen sker i perioden 2024-2033. Dermed kan hospitalet nå at få flyttet ind og komme i "normal drift", inden der skal afdrages på gælden.

Forligspartierne er ligeledes enige om, at Hospitalsenheden Vest skal kompenseres for udgifter til etableringen af NIDO - Danmark (Hospitalsenheden Vests center for forskning og uddannelse i sundhed). Hospitalsenheden Vest har samlet set bidraget med 55 mio. kr. af hospitalets driftsmidler til etableringen af NIDO. Forskningsfaciliteter knyttet til de øvrige kvalitetsfundsprojekter er ikke finansieret af hospitalernes drift.

Forligspartierne er på den baggrund enige om, at Hospitalsenheden Vest tilføres 55 mio. kr. Midlerne tilføres som en reduktion af hospitalets gæld. Dermed skal Hospitalsenheden Vest afdrage 5,5 mio. kr. mindre årligt i perioden 2024-2033.

Kompensationen til hospitalsenheden Vest, samt den udskudte afvikling af gæld, påvirker ikke de økonomiske rammer for 2022. Løsningen betyder, at der vil være et mindre økonomisk råderum i de kommende års budgetter, svarende til de reducerede afdrag.

Realvækst til de somatiske hospitaler og psykiatrien

1 mia. kr. af realvæksten i økonomiaftalen for 2022 er givet for at "pengene følger med" til det demografiske træk, der følger af befolkningsudviklingen. Hertil kommer, at Region Midtjylland på baggrund af genberegningen af bloktilskudsfordelingen i 2022 har fået en større andel af regionernes bloktilskud, hvilket bl.a. skyldes, at Region Midtjylland forholdsmæssigt har den største befolkningstilvækst og den største stigning i antal indbyggere på 65 + år.

Et stigende indbyggertal samt en voksende gennemsnitsalder i regionen medfører et større behov for behandling og dermed et større pres på hospitalerne. Det er derfor essentielt, at hospitalerne får realvækst for at kunne imødekomme det stigende behandlingsbehov. Med dette budgetforlig får hospitalerne i alt 92,4 mio. kr. i realvækst.

Regionsrådet har besluttet, at realvækst til hospitalerne fordeles efter 2 fordelingsnøgler. Den ene fordeler realvæksten på baggrund af væksten i opgaverne for det enkelte hospital. Den anden fordelingsnøgle fordeler realvæksten efter den samlede opgavetyngde for det enkelte hospital. Forligspartierne er enige om, at realvæksten fordeles 50/50 med de 2 fordelingsnøgler.

Det stigende behov for sundhedsydelser betyder ligeledes, at personalet må løbe stærkere, hvilket påvirker arbejdsmiljøet på hospitalerne. Dette er særligt udtalt som følge af halvandet år med COVID-19 og senest en konflikt på sygeplejerskeområdet, der har medført yderligere belastning for regionens personale. Det er derfor også en del af intentionen med at give realvækst til hospitalerne, at der er ressourcer til at forbedre arbejdsmiljøet og lette presset på medarbejderne. Forligspartierne ønsker i den sammenhæng, at der er et øget ledelsesmæssigt fokus på, at personalet har de rette kompetencer.

I økonomiaftalen for 2022 indgår, ud over realvæksten, et teknologibidrag på 400 mio. kr. på landsplan svarende til 86,5 mio. kr. for Region Midtjylland. Teknologibidraget udgør et årligt finansieringsbidrag til prioritering af bedre behandling og kapacitet gennem realisering af de løbende gevinster ved at modernisere og udvikle opgaveløsningen, bl.a. via ny teknologi, nye

behandlingsmetoder og forbedrede arbejdsgange. I Region Midtjylland implementeres teknologibidraget på de enkelte hospitaler, der således selv har ansvaret for at realisere gevinsterne og frit kan prioritere disse.

Anvendelsen af IT og digitalisering i både klinikken og på det administrative område, er et af midlerne til at understøtte arbejdet med transformationen af sundhedsvæsenet. Digitalisering understøtter bl.a. effektivitet, kvalitet og samarbejde. Øget anvendelse af IT og digitalisering på den kliniske arbejdsplads kan være med til at lette arbejdsgangene og sikre bedre forløb. Digitalisering kan også være med til at sikre, at det bliver nemmere at være patient, fordi flere kan mere selv.

Hospitalerne står over for en svær opgave med at imødekomme det stigende behov for sundhedsydelse, selv når der tilføres ekstra midler i form af realvækst. Årsagen er, at der inden for flere og flere faggrupper er problemer med at sikre tilstrækkelig arbejdskraft.

Forligspartierne ønsker på den baggrund, at hospitalerne fortsætter arbejdet med transformationen af sundhedsvæsenet. Realvæksten kan anvendes til at investere i de løsninger, som det enkelte hospital vurderer vil have størst effekt.

Forligspartierne ønsker, at så meget behandling som muligt foretages i nærmiljøet og ud fra, hvad der giver størst værdi for patienten. Samtidig er omstilling fra stationær til ambulans behandling også fremadrettet en essentiel del af udviklingen i hospitalsvæsenet.

En række akutte patientforløb kan forebygges ved en mere proaktiv indsats og ved udvikling og etablering af andre typer tilbud end akut indlæggelse på hospitalet. Et væsentligt fokus er derfor i samarbejde med kommuner og praktiserende læger at udvikle tilbud, der bidrager til forebyggelse af akutte forløb.

Realvækst til hospitalerne og hospitalernes udmøntning af teknologibidraget spiller således en væsentlig rolle i at sikre den transformation, der skal være med til at fremtidssikre vores sundhedsvæsen. Det er et helt nødvendigt fokus for, at vi også i fremtiden kan løse opgaverne med den tilgængelige arbejdsstyrke.

Svangreomsorg og fødselsområdet

I økonomiaftalen for 2022 er der afsat midler til svangreomsorg. Forligspartierne er enige om at prioritere 4,0 mio. kr. til området. Prognoser for antallet af levendefødte i Region Midtjylland peger i retning af, at der i 2025 vil være en stigning i antallet af fødsler på ca. 12 % i forhold til niveauet for 2020. Den prognosticerede vækst i antallet af levendefødte er ikke jævnt fordelt geografisk, men forventes at være størst i den østlige del af Region Midtjylland. Forligspartierne er derfor enige om, at midlerne fordeles til hospitalerne efter den forventede vækst i antal fødsler i perioden 2020-2025.

Hospitalerne kan anvende midlerne til de formål, der vurderes at give størst værdi på det enkelte hospital og for patienterne. Midlerne kan fx anvendes til en god fødsels- og forældreforberedelse, jordemoderkonsultationer, at sikre en god overgang fra familien forlader hospitalet til sundhedsplejersken tager over mv.

Med det forventede større antal fødsler er det nødvendigt med en større fysisk kapacitet. Derfor er der, som det fremgår af afsnit 3. Anlæg, i forbindelse med 1. behandlingen af budget 2022 prioriteret 50 mio. kr. i 2023 til flere fødestuer på Aarhus Universitetshospital.

Føtalmedicin

Føtalmedicin omfatter screening, diagnostik og behandling af det ufødte barn og varetages i et tværfagligt samarbejde mellem certificerede sonografer og fødselslæger med subspecialisering i føtalmedicin. Der er føtalmedicinsk funktion på alle fødesteder i Region Midtjylland og desuden højtspecialiseret funktion på Aarhus Universitetshospital. Fagområdet udvikler sig massivt på baggrund af forbedret teknologi og implementering af nye diagnostiske metoder. Robusthed og høj faglig kvalitet i hele regionen sikres gennem samarbejde på tværs, vidensdeling, uddannelse og implementering af ny viden.

Nationalt og i Region Midtjylland mangler der uddannet personale med føtalmedicinske kompetencer, hvilket nødvendiggør en strategisk indsats i forhold til sikring heraf. Forligspartierne er enige om, at der etableres af en permanent funktion (i form af en overlægestilling og en sonografstilling), der på tværs af alle fødesteder i Region Midtjylland skal varetage uddannelse af speciallæger og sonografer inden for fagområdet føtalmedicin.

Etablering af denne funktion vil understøtte fælles kompetenceudvikling såvel mono- som tværfagligt, kvalitetssikringsaktiviteter samt give adgang til højt specialiseret faglig rådgivning og supervision i form af fælles Multidisciplinære Teamkonferencer af konkrete patientcases, faglig opdatering gennem fælles kurser og lokal supervision. Stillingerne vil som udgangspunkt være forankret på Aarhus Universitetshospital, men resultatet vil være flere uddannede med forankring bredt på regionens hospitaler/fødesteder til at varetage den samlede føtalmedicinske opgave i Region Midtjylland.

Forligspartierne ønsker at tilvejebringe en varig finansiering af en robust uddannelses-, supervisions- og udviklingsfunktion inden for det føtalmedicinske felt på tværs af fødestederne i Region Midtjylland. Der prioriteres 1,5 mio. kr. til føtalmedicin. Herudover forudsættes fødestederne ved alle hospitaler at bidrage hver især til de omtalte aktiviteter, herunder gennem finansiering af løn og evt. vikardækning mv. til de speciallæger og sonografer, som indgår i uddannelsesforløb.

Pulje til psykiatri, herunder styrket indsats for at forebygge dødeligheden for borgere med psykisk sygdom, samt etablering af udsatteråd

I de foregående år har forligspartierne fortløbende prioriteret midler til en styrkelse af Psykiatrien. Psykiatrien er dog fortsat udfordret. Gennem en årrække har psykiatrien således oplevet et stigende antal patienter, som flere steder skaber et stort pres på kapaciteten. Samtidig oplever Psykiatrien langvarige udfordringer med rekruttering og fastholdelse af psykiatere og andet fagligt kompetent psykiatrisk personale.

Forligspartierne ønsker, at psykiatrien tager yderligere digitale løsninger i brug for at sikre den fremtidige opgaveløsning.

Patienter med svær psykisk sygdom har dårligere helbred og en betydelig overdødelighed i forhold til almenbefolkningen, hvilket kalder på en mere systematisk tilgang til somatisk

udredning af patienter indlagt i psykiatrien. Forligspartierne ønsker, at der udvikles og igangsættes en model for liaisonsomatik med udgangspunkt i dels Regionspsykiatriens nuværende erfaringer og med inspiration fra andre regioner. Der vil være tale om et udviklingsprojekt i et samarbejde med de somatiske hospitaler.

Forligspartierne er enige om, at psykiatrien skal etablere et udsatteråd i Region Midtjylland. Et udsatteråd skal give udsatte borgere i Region Midtjylland et talerør. Det kan være borgere med såvel somatisk som psykiatrisk sygdom. Rådet skal sikre, at viden om socialt udsatte borgeres særlige behov på regionens områder (sundhed, social og regional udvikling) inddrages i politiske beslutninger og dermed bidrager til bedre og mere fleksible tilbud og medvirker til større lighed i sundhed og et sundhedsvæsen på patientens præmisser.

Forligspartierne prioriterer, ud over psykiatriens andel af realvæksten til hospitalerne, 5,0 mio. kr. til psykiatrien, der skal anvendes inden for digitale løsninger, rekruttering, kompetenceudvikling, herunder psykopatologi, somatisk udredning og etablering af udsatteråd.

Udmøntning af udviklingsplan for Regionshospitalet Silkeborg

I forlængelse af arbejdet med udviklingsplan for Regionshospitalet Silkeborg ønsker forligspartierne at afsætte midler til at igangsætte konkrete tiltag, der skal understøtte udviklingsplanen.

Der afsættes 1,1 mio. kr. årligt fra 2022 og frem til etablering/udvikling af ambulatoriespor med speciale i nedtrapning af uhensigtsmæssig opioidbehandling (behandling med en særlig gruppe smertestillende medicin, fx morfin) i regi af Smerteklinikken, Center for Planlagt Kirurgi – i samarbejde med almen praksis.

Der afsættes 1,5 mio. kr. årligt i 2022-2024 til arbejdet med implementeringsvidenskab.

Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt i 2022-2024 til arbejde med en model for fælles beslutningstagning på det ortopædkirurgiske område, når der fx skal træffes beslutning om den rette behandling med udgangspunkt i patientens situation, kompetencer og ressourcer.

Derudover afsættes 1,0 mio. til yderligere at styrke arbejdet med at implementere udviklingsplanen for Regionshospitalet Silkeborg.

Bæredygtighed - Cirkulær økonomi

Der afsættes 3,0 mio. kr., der skal benyttes til iværksættelse af initiativer vedrørende den cirkulære økonomi. Midlerne anvendes til at styrke indkøbsorganisationen i Indkøb og Medicoteknik, i form af:

- Flere medarbejderressourcer til at gennemføre grønne indkøb og kategoristyring
- Ressourcer til videreuddannelse af indkøbsorganisationen
- Metodeudvikling i Indkøb og Medicoteknik
- Personaleressourcer til understøtning af udviklingsprojekter inden for bæredygtighed, som hospitalerne igangsætter
- Understøtning af opskalering
- Op- og udbygning af strategiske samarbejder (eksternt)

Palliation

Forligspartierne er enige om at prioritere ressourcer til at styrke den palliative indsats i Region Midtjylland. I alt prioriteres 3,5 mio. kr. i 2022 stigende til 4,2 mio. kr. i 2023 og frem.

Det drejer sig om følgende initiativer:

Der afsættes 1,7 mio. kr. i 2022 stigende til 2,7 mio. kr. i 2023 og frem til den indgåede aftale med kommunerne om styrkelse af de palliative indsatser inkl. opgradering af den palliative rådgivningsvagt. midlerne vil gå til at opgradere de palliative teams på hospitalerne, så de kan rumme flere patienter og bruge tid på at screene patienter med palliative behov. Derudover opgraderes den palliative rådgivningsvagt, der yder rådgivning til kommunerne, hospicerne og almen praksis. Palliative udgifter i forhold til almen praksis forudsættes at kunne afholdes af midlerne på praksisområdet.

Derudover afsættes der 1,0 mio. kr. varigt og 0,3 mio. kr. i engangsudgifter til den svære samtale. Dette forslag støtter op om at udbrede viden om og færdigheder i at anvende "Den svære samtale". Formålet er at støtte op om patienten i at træffe oplyste valg. Det er meningen, at det skal udbredes som uddannelsesstilbud i hele sundhedsvæsenet. De 0,3 mio. kr. afsættes til udvikling af et e-learningprogram.

Navigatorer på hospicerne

Gode erfaringer fra Ankerfjord Hospice med at tilbyde patienter på hospice og deres pårørende støtte gennem en frivillig støtteperson i hjemmet (kaldet Navigator) foreslås udbredt til samtlige hospicer i regionen. Projektet har til formål at fremme livskvalitet og opnå tryghed, tillid og trivsel i hverdagen efter en udskrivelse fra hospice. Det forventes, at udbredelse af navigatorerne vil medvirke til, at flere vil kunne udskrives midlertidigt eller varigt fra hospicerne. Samtidig vil der ske inddragelse af civilsamfundet, idet de tilknyttede navigatore vil være frivillige medarbejdere.

Der afsættes 0,5 mio. kr. til etablering af navigatore på hospicerne under forudsætning af, at hospicerne prioriterer 0,5 mio. kr. til navigator inden for nuværende budgetramme.

Styrket indsats i den nære sundhedsvæsen

Forligspartierne er enige om en fortsat styrkelse af det nære sundhedsvæsen og på den måde bidrage til mere nærhed i behandlingen og skabe mere lighed i sundhed.

Regionsrådet har i 2021 udarbejdet en strategi for sundhedshuse og udmøntet midler til, at flere behandlinger og undersøgelser tilbydes i lokale sundhedshuse. I regi af Sundhedsaftalen har kommuner, region og praktiserende læger gennem de senere år udbygget det tætte samarbejde til gavn for patienterne. Forligspartierne ønsker at denne udvikling fortsætter. Digitalisering og nytænkning er i høj grad nøglerne til at skabe mere nærhed, tilgængelighed og sammenhæng i sundhedstilbuddene.

Som en del af transformationstænkningen skal der arbejdes med udgående funktioner fra regionshospitalerne og universitetshospitalet. Det er ambitionen i højere grad at understøtte mulighederne for at få undersøgelse og behandling tæt på borgeren.

Center for Sundhed i Holstebro er ramme for en lang række af nære sundhedstilbud til borgerne i den nordvestlige del af regionen herunder også udvalgte hospitalsfunktioner. I starten af 2022 åbner Regionshospitalet Gødstrup, og i den forbindelse ønsker forligspartierne at styrke Center for Sundhed i Holstebro endnu mere med udbygning af de regionale hospitalsfunktioner. Dermed bidrages til at skabe mere nærhed i tilbuddene for borgerne i den nordvestlige del af regionen.

Flere hospitalsfunktioner i Center for Sundhed vil betyde kortere afstand for borgerne. Det er dog også ambitionen, at mere nærhed vil gøre det lettere for fx sårbare patienter at komme til sine behandlinger og dermed bidrage til at reducere ulighed i sundhed.

Administrationen vil udarbejde et forslag om, hvilke konkrete hospitalsfunktioner som kan udvides/etableres. Der er pt ingen ledige lokaler i den regionale del af bygningen, og der vil derfor være behov for yderligere at belyse anlægsbehovet.

Der har gennem flere år været lange ventetider til behandling og udredning af hudsygdomme. Forligspartierne ønsker at reducere ventetiden på behandling på hudområdet og ønsker derfor, at der tages forskellige initiativer, der kan nedbringe ventetiden eksempelvis via digitalisering og telemedicinske løsninger.

Der afsættes i alt 3,0 mio. kr. til indsatser i det nære sundhedsvæsen med særligt fokus på det nordvestjyske område, herunder øget kapacitet på hudområdet.

Udviklingspulje til Aarhus Universitetshospital

Forligspartierne er enige om at afsætte 4,0 mio. kr. til en udviklingspulje til Aarhus Universitetshospital. Midlerne kan benyttes til områder som personlig medicin, spydspidsfunktioner, højtspecialiserede behandlinger, forskning mv.

Styrkelse af behandlingen for patienter med svære funktionelle lidelser

'Funktionel lidelse' er en samlebetegnelse for en række lidelser, der alle er kendetegnet ved, at personen har et eller flere fysiske symptomer, der påvirker funktionsevne og livskvalitet. Funktionelle lidelser er hyppige, og de sværeste tilfælde, der rammer ca. 1-2 pct. af befolkningen, kan være invaliderende. I 2020 besluttede Sundhedsstyrelsen, at der skal oprettes specialiserede funktioner for børn, unge og voksne med svære funktionelle lidelser.

I forbindelse med Budget 2021 tilkendegav forligspartierne ønske om, at regionen skulle søge de nye specialiserede funktioner, med henblik på at styrke udredningen og behandlingen af svære funktionelle lidelser. Regionsrådet godkendte regionens ansøgninger til specialfunktioner i funktionelle lidelser i december 2020.

Sundhedsstyrelsen har primo 2021 tildelt Region Midtjylland godkendelse til varetagelse af alle de søgte funktioner, der forventes implementeret primo 2022. Forligspartierne ønsker at styrke området med 4,0 mio. kr. i 2022 stigende til 6,0 mio. kr. årligt fra 2023. Midlerne i 2022 fordeles med hhv. 1,3 mio. kr. til Aarhus Universitetshospital, 2,4 mio. kr. til Hospitalsenhed Midt (primært Regionshospital Hammel Neurocenter og Regionshospitalet Silkeborg), og 0,3 mio. kr. til Børne- og Ungdomspsykiatrien. I 2023 og frem fordeles midlerne med hhv. 2,0 mio. kr. til Aarhus Universitetshospital, 3,5 mio. kr. til Hospitalsenhed Midt

(primært Regionshospital Hammel Neurocenter og Regionshospitalet Silkeborg), og 0,5 mio. kr. til Børne- og Ungdomspsykiatrien.

Patientkontoret

Perioden med Covid-19 og efterfølgende konflikt på sygeplejerskeområdet medfører lange ventetider for patienterne, som ønsker at gøre brug af det frie og udvidede frie valg gennem henvendelse til Patientkontoret. I 1. behandlingen til budget 2022 er beskrevet, at Patientkontoret får midler svarende til en fuldtidsstilling mere.

Forligspartierne ønsker derudover at få igangsat et arbejde, der gør det nemmere at være patient, som har brug for vejledning eller omvisning hos patientkontoret. Det skal samtidig være løsninger, der også gør det nemmere at være patientvejleder, og dermed i sidste ende giver bedre opfyldelse af servicemålene. Der skal ses på arbejdsprocesserne og mulighederne for at få taget flere digitale løsninger i brug. Det kan være for udvalgte dele af vejledningen eller visiteringsopgaven eller for en afgrænset gruppe af patienter. Til at få udviklet nye digitale løsninger afsættes et engangsbeløb på 0,5 mio. kr.

Pulje til ubalancer og konsolidering

Der er i forbindelse med 1. behandlingen af budget 2022 afsat yderligere 15 mio. kr. til pulje til ubalancer og konsolidering. Der er tale om varige midler, der skal styrke Region Midtjyllands økonomistyring og medvirke til at imødegå eventuelle økonomiske ubalancer. Herudover kan puljen anvendes til konsoliderende tiltag med henblik på at styrke Region Midtjyllands økonomiske fundament fremadrettet.

Forligspartierne er enige om, at puljen reduceres med 3,0 mio. kr., så der afsættes 12,0 mio. kr. i budget 2022 for at skabe plads til øvrige prioriteringer i budget 2022.

Forligspartierne er desuden enige om, at en del af puljen herudover kan benyttes til engangsfinansiering af implementering af transformationsinitiativer på hospitaler, stabe mv. Dermed kan implementeringen af nye initiativer, der skal medvirke til at frigøre personaleressourcer og sikre transformationen af sundhedsvæsenet, helt eller delvist finansieres af pulje til ubalancer og konsolidering.

Etablering af Social Investeringsfond

Forligspartierne er optagede af, hvordan vi i langt højere grad forebygger sundhedsmæssige og sociale problemstillinger og dermed får skabt et mere bæredygtigt sundhedsvæsen. Det er en velkendt men kompleks problemstilling, hvor der er behov for at tænke nyt.

I en Social Investeringsfond går en eller flere myndigheder sammen med velfærdsleverandører og investorer om at gennemføre en indsats, der både kan skabe positive forandringer for den enkelte borger samt på sigt kan skabe gevinster på et offentligt budget. Grundtanken er, at eksempelvis en ekstra forebyggelsesindsats bidrager til bedre sundhed og livskvalitet for den enkelte borger og samtidigt tjener sig ind i form af f.eks. færre kontakter til sundhedsvæsenet, tilknytning til arbejdsmarkedet etc. Effekten af indsatsen skal derfor være målbar.

Administrationen skal indhente konkrete erfaringer fra nuværende sociale investeringsfonde og på den baggrund fremlægge et forslag til en Social Investeringsfond i Region Midtjylland til politisk behandling i 1. halvår 2022.

Forligspartierne ønsker undervejs i afdækningen en bred dialog med relevante samarbejdspartner og civilsamfundsorganisationer.

Regionsrådet vil se velvilligt på medfinansiering af initiativer og projekter, der kan fremme forebyggelse, som også økonomisk kan hvile i sig selv igennem reducerede udgifter til sundhedsvæsenet over tid. Finansiering af sådanne initiativer kan ske ved en prioritering af midler fra puljen til ubalancer og konsolidering med et årligt beløb op til 5 mio. kr. De regionale midler kan alene finansiere regionale indsatser.

Tidlig og forebyggende fertilitetsrådgivning

Ufrivillig barnløshed er et stort problem for mange. I et forebyggelsesperspektiv er det værdifuldt at sikre adgang til viden og vejledning om, hvordan chancerne for graviditet kan påvirkes af faktorer såsom alder, alkoholvaner, rygning, kost, motion og vægt. Forligspartierne ønsker derfor at afsætte 0,7 mio. kr. årligt til driften af et regionalt tilbud om tidlig og forebyggende fertilitetsrådgivning, der kan støtte ikke mindst unge kvinders og mænds overvejelser og valg i forhold til graviditet og familieplanlægning.

Tilbuddet vil være baseret på sundhedsfaglig rådgivning og vurdering, der typisk omfatter både samtaler og de fornødne undersøgelser i form af ultralydsscanning, analyse af blodprøver, sædprøve mv. Dette spiller en vigtig rolle i den kliniske vurdering af, om der er sygdom eller særlige helbredsmaessige forhold hos den enkelte, der har betydning for fertiliteten.

Endvidere tænkes tilbuddet tilrettelagt med fokus på, at digitale løsninger spiller en væsentlig rolle i forhold til at gøre tilbuddet let tilgængeligt for enkelte samt for at sikre udbredelse til unge i hele regionen. Samtidig skal det ud fra et bæredygtighedshensyn begrænse borgernes behov for fysisk transport og i det hele taget minimere det samlede tidsforbrug hos borgerne i kontakten med sundhedsvæsenet. Som led i implementeringen udarbejder administrationen et oplæg til regionsrådets godkendelse, der beskriver tilbuddets organisatoriske forankring mv.

Arbejds miljø på Regionshospitalet Randers

Med de seneste oplysninger om akutte arbejdsmiljømaessige problemer, forårsaget af pladsmangel på en række 4-sengsstuer på Regionshospitalet Randers, ønsker forligspartierne at løse de mest akutte problemer hurtigst muligt.

Der er et akut behov for nu og her at skabe mere plads på flere af 4-sengsstuerne på Regionshospitalet Randers. Forholdene på stuerne er yderligere forværret af, at der i forbindelse med COVID-19 er opsat afskærmning for at sænke smitterisikoen.

Der er en plan for at finde en langsigtet løsning i forbindelse med generalplanen for Regionshospitalet Randers. De etaper i hospitalets generalplan, der adresserer udfordringerne, forventes at stå klar i henholdsvis 2027, 2029, 2031 og 2033.

Sengestuerne vurderes ikke at leve op til kravene i arbejdsmiljølovgivningen, idet der er risiko for arbejdsulykker og nedslidning. Derudover vurderes det, at der er udfordringer med for lidt plads på toiletter og i birum, for få toiletter og manglende mulighed for udluftning.

Forligspartierne ønsker på den baggrund, at mulighederne for at fremrykke de relevante etaper af generalplanen samt hvilke konsekvenser dette vil have for den samlede investeringsplan undersøges.

Kortsigtet løsning

Der kan skabes mere plads nu og her, så det bliver muligt at konvertere 4-sengsstuer til 2-sengsstuer på to af de medicinske sengeafsnit, hvor behovet vurderes at være mest akut. Pladsen skabes i forlængelse af eksisterende sengeafsnit ved at nedlægge kontorer eller andet. Løsningen er således ikke helt på plads, men det forventes, at der i alt kan flyttes 12 senge.

Sengene spredes således ud over et større areal. Det medfører et øget behov for personale; læger og plejepersonale. Derudover er der behov for midler til den ekstra rengøring og service, der også følger med, at sengene spredes på et større areal. Konverteringen af sengestuer og opnormering af personalet forventes således at give øgede driftsudgifter på 5,0 mio. kr. årligt. Forligspartierne prioriterer på den baggrund 5 mio. kr. årligt til Regionshospitalet Randers indtil de relevante etaper af generalplanen er gennemført, og problemerne er løst permanent.

Nedbringelse af ventetiden på høreområdet

Borgere, som har behov for høreapparatsbehandling, oplever lang ventetid på udredning og behandling. Regionsrådet afsatte i budget 2020 3 mio. kr. til at nedbringe ventetiden på høreområdet. Forligspartierne ønsker at afsætte yderligere 1 mio. kr. til at nedbringe ventetiden.

Nedbringelse af brugerbetaling til forældre til børn indlagt uden for børneafdelingerne

Regionsrådet har tidligere besluttet, at ikke indlagte forældre kan få gratis forplejning i forbindelse med barnets indlæggelse på Børn- og Ungeafdelingerne. Forligspartierne ønsker at udvide denne ordning til også at omfatte forældre til børn indlagt uden for Børn- og Ungeafdelingerne primært på Aarhus Universitetshospital, herunder afsnit for syge nyfødte. Der afsættes 0,5 mio. kr.

Der vil fortsat være brugerbetaling for fædre/partnere i forbindelse med barselsophold efter fødsel, fædre til syge mødre indlagt med deres børn samt familier, der har ophold i Trykfondens familiehuse ved Aarhus Universitetshospital og Hammel Neurocenter.

3. Anlæg

Region Midtjyllands Investeringsplan skal medvirke til at sikre effektiv drift, større patientsikkerhed og høj kvalitet i sundhedsvæsenet. Investeringsplan 2022-2030 for sundhedsområdet er lavet ud fra regionens målbillede og godkendte strategier og bygger videre på de strategiske beslutninger om anlægsområdet, der blev truffet i forbindelse med godkendelse af sidste års budget. Investeringsplanen er en kombination af anlægsmidler, der allerede er prioriteret til specifikke investeringer, samt en række puljer med særlige formål, der løbende kan prioriteres, efterhånden som viden om behov og muligheder øges. Økonomaftalen for 2022 har medført et dyk i den regionale anlægsramme. Det er i Region

Midtjylland besluttet at kompensere dette fald i anlægsrammen ved optag af leasing, således at de planlagte investeringer fortsat kan gennemføres.

3.1 Nye uafviselige behov på anlægsområdet i 2022

Jf. materialet til regionsrådets 1. behandling af budget 2022 er der et råderum til nye anlægsinvesteringer i budget 2022 på 120 mio. kr. I forbindelse med 1. behandlingen af budget 2022 er der prioriteret nye uafviselige behov på anlægsområdet for 100 mio. kr., der er vist i nedenstående tabel 4.

Tabel 4. Nye uafviselige behov på anlægsområdet i 2022 og frem

Mio. kr.	Budget 2022	I alt -> 2030
Nationale og tværregionale udviklingsprojekter, IT	60,0	150,0
Generalplan Randers, genberegning af etape 3-4 med afledte projekter	8,0	107,0
Akutfdeling Horsens, etape 2E samt projektorganisation	12,0	32,0
Hjemtagning af ambulancebaser samt helipad Samsø	5,0	10,0
Deponering ifm. lejemaal i Incuba	15,0	72,0
Øget kapacitet på fødeområdet - Aarhus Universitetshospital		50,0
Regionshospitalet Gødstrup, afledte projekter ifm. indflytning		11,0
Regionspsykiatrien Horsens, genberegning af etablering af sengepladser		16,0
Regionshospitalet Viborg, Udvidet kapacitet brystklinik		15,0
Nye uafviselige behov på anlægsområdet i 2023 og frem	100,0	463,0

I 2022 indgår bl.a. prioriteringer til nationale og tværregionale udviklingsprojekter inden for IT, midler til generalplan i Randers og Akutfdeling i Horsens. I 2023 og frem er der herudover bl.a. prioriteringer til øget kapacitet på fødeområdet på Aarhus Universitetshospital, afledte projekter ifm. indflytningen på Regionshospitalet Gødstrup og udvidet kapacitet på brystklinikken på Regionshospitalet Viborg.

I 2022 resterer der således 20 mio. kr. til yderligere politisk prioritering på anlægsområdet.

3.2 Yderligere politisk prioritering på anlægsområdet

Forligspartierne er enige om at prioritere de 20 mio. kr. jf. nedenstående tabel 5.

Tabel 5. Pulje til yderligere politisk prioritering på anlægsområdet

Mio. kr.	Budget 2022
Regionshospitalet Silkeborg, gavlbyggeri	5,0
Transformation	10,0
Bæredygtighed	5,0
Pulje til yderligere politisk prioritering på anlægsområdet	20,0

Regionshospitalet Silkeborg, gavlbyggeri

Regionsrådet har i juni 2021 bedt om at få udarbejdet en plan, der sammentænker en samlet omlægning af sengestuerne på Regionshospitalet Silkeborg til 1- og 2-sengsstuer - uden at der reduceres i antallet af senge og en logistikløsning.

Forligspartierne er enige om, at der skal etableres tre ekstra etager på det såkaldte gavlbyggeri, så gavlbyggeriet (bygning 3B) kommer i fuld højde med bygning 3. Det vurderes, at de samlede udgifter til gavlbyggeriet vil være 44,0-51,0 mio. kr.

På den baggrund er forligspartierne enige om, at de 30,0 mio. kr., der i forbindelse med sidste års budget blev prioriteret til en udviklingsplan for Regionshospitalet Silkeborg, skal anvendes til at sikre gennemførelse af det samlede gavbyggeri. Hensigten er at etablere en meningsfuld udvidelse med henblik på at kunne aflaste og udtynde bl.a. hospitalets sengeafdelinger samt sikre gode adgangsforhold til de etager, der fremadrettet skal rumme patientrettet aktivitet.

Herudover prioriterer forligspartierne yderligere 5,0 mio. kr. i 2022 og 9,0 mio. kr. i 2023, så der samlet set er prioriteret 44,0 mio. kr. Prioriteringen af de 9,0 mio. kr. i 2023 vil medføre, at andre projekter i investeringsplanen må udskydes.

Såfremt projektet viser sig at blive dyrere end de 44,0 mio. kr., er forligspartierne enige om, at den resterende del prioriteres i forbindelse med budget 2023.

Da der på nuværende tidspunkt pågår et større analysearbejde i forhold til logistikløsning, er der endnu ikke klarhed over, hvilken løsning der vil være den bedste, eller hvordan økonomien for de enkelte løsninger vil være. Forligspartierne er derfor enige om, at en beslutning vedrørende evt. logistikløsning må afvente det pågående analysearbejde.

Transformation

For også fremadrettet at have tidssvarende behandlingstilbud er det nødvendigt hele tiden at have fokus på, hvordan vi kan gøre brug af ny teknologi, nye behandlingsformer, udvikle og tilpasse vores tilbud, således at disse svarer til den ramme, vi har at arbejde inden for. Der vil særligt være fokus på en øget digital understøttelse med henblik på sikre høj kvalitet i behandlingen, at vi også fremadrettet har tid og ressourcer til de opgaver, der giver mest mening for patienten, og at vi dermed kan sikre et sundhedsvæsen på patientens præmisser. Til dette formål prioriteres 10 mio. kr.

Bæredygtighed

Regionsrådet godkendte primo 2021 en ambitiøs Bæredygtighedsstrategi, der beskriver regionens målsætning om en grøn, bæredygtig omstilling frem mod 2030. Nogle elementer af omstillingen er allerede identificeret og forventes mulige at gennemføre med kendte teknologier og initiativer – andre kræver fortsat afsøgning samt mulighed for at kunne igangsætte pilotprojekter. Med denne investeringsplan sikres 5 mio. kr. i 2022 til både at understøtte investering i kendte løsninger og kendt teknologi – og til at igangsætte nødvendige pilotprojekter i overensstemmelse med bæredygtighedsstrategiens indsatsområder for at blive klogere på, hvordan vi kan understøtte en fortsat bæredygtig udvikling i Region Midtjylland.

Anvendelse af ikke-anvendte anlægsmidler fra kvalitetsfondsbyggeriet ved Regionshospitalet Viborg

Hospitalsledelsen i Hospitalsenhed Midt og direktionen vurderer (med inddragelse af akutafdelingen på HEM), om ikke-anvendte anlægsmidler fra kvalitetsfondsbyggeriet i Viborg foreslås anvendt til etablering af en helipad eller reovering af sengestuer i Viborg. Vurderingen forelægges for regionsrådet.

4. Socialområdet

Region Midtjyllands specialområder tilbyder kommunerne ydelser til børn, unge og voksne borgere med meget forskellige handicap og med et særligt fokus på højt specialiserede ydelser til målgrupper med de mest sjældne og komplekse handicap. De regionale specialområder løser i dag nogle af de sværeste og fagligt mest krævende opgaver for kommunerne på det specialiserede socialområde.

Forligspartierne ønsker, at Region Midtjylland skal udvikle og styrke sin position som en attraktiv samarbejdspartner for kommunerne i forhold til at forbedre vilkårene for mennesker med handicap, socialpsykiatriske problemstillinger samt socialt udsatte børn og unge.

Forligspartierne ønsker endvidere, at det regionale socialområde fortsat fokuserer og målretter leverandøropgaven inden for det mest specialiserede socialområde, og med dette udgangspunkt arbejder på at fastholde, udbygge og videreudvikle de faglige specialmiljøer i specialområderne. Dette fokus indebærer også, at der skal sikres muligheder for en fortsat udvikling af de sociale tilbuds bygningsmæssige rammer med afsæt i målgruppernes konkrete behov og udfordringer.

Det socialfaglige arbejde tager afsæt i borgerens udviklingsmuligheder, forudsætninger og ønsker. Forligspartierne ønsker, at socialområdet sætter fokus på styrket borgerinddragelse gennem udvikling og implementering af løbende borgertilfredshedsundersøgelser og andre initiativer, som kan sikre yderligere fokus på borgerens trivsel og udvikling, og at der lyttes og læres af de oplevelser, borgerne har med den socialfaglige indsats.

Specialområdernes muligheder for at varetage opgaver på det højt specialiserede socialområde professionelt og med høj kvalitet er grundlæggende afhængig af specialområdernes muligheder for fortsat at kunne fastholde og rekruttere dygtige og motiverede ledere og medarbejdere gennem gode arbejdsforhold, attraktive fagmiljøer og muligheder for kompetenceudvikling og efteruddannelse. Forligspartierne finder, at fastholdelse og rekruttering af ledere og medarbejdere vil være et centralt indsatsområde for socialområdet i de kommende år.

Forligspartierne finder det tilsvarende centralt at fastholde fokus på udvikling og anvendelse af viden om, hvilke sociale indsatser der virker. Derfor skal praksisnær forskning, systematisk evaluering af nye indsatser og udbredelse af gode resultater prioriteres som led i løbende forbedringer af den faglige kvalitet i den borgerrettede indsats.

Forligspartierne ønsker, at Region Midtjylland målrettet og løbende arbejder med at udvikle socialområdet til at blive så effektivt som muligt. Region Midtjylland skal levere fagligt og økonomisk attraktive tilbud og samtidig dokumentere indsatsen og resultaterne.

Forligspartierne finder, at det vedvarende vil være et indsatsområde for det regionale socialområde at fastholde fokus på borgernes fysiske og mentale sundhed samt at arbejde med lighed i sundhed. Region Midtjyllands specialområder skal bidrage aktivt til sundhedsfremme og støtte borgerne i at deltage i helbredsundersøgelser og modtage behandling. Specialområderne skal til stadighed sikre, at det faglige setup er til stede for at kunne lykkes med at fastholde eller fremme den enkeltes funktionsniveau, trivsel og udvikling.

Barnets/borgerens sundhed og sundhedsforebyggelse er en vigtig integreret del af denne opgave.

5. Regional Udvikling

Region Midtjyllands regionale udviklingsaktiviteter skal fortsat fremme løsninger på store samfundsmæssige og globale udfordringer via samarbejde i stærke partnerskaber. Fokus på det gode liv, fremtidssikrede uddannelser og kompetenceløft, kultur, klima, miljø og ressourcer samt bæredygtighed er de spor, der danner grundlag for prioriteringerne, når vi arbejder som en attraktiv og bæredygtig region for alle.

Inden for Regional Udvikling er der i alt 22,7 mio. kr. til politisk prioritering i forbindelse med budget 2022. Midlerne er fordelt med 9,2 mio. kr. i varige midler og 13,5 mio. kr. i engangsmidler i 2022. De 13,5 mio. kr. kommer dels fra 3,5 mio. kr. i engangsindtægter fra tilbageløb på forventet afsluttede EU-projekter samt 10,0 mio. kr. i ekstraordinære engangsindtægter som følge af en regnskabskorrektur fra tidligere år.

Forligspartierne har besluttet følgende prioritering af de 22,7 mio. kr.

Tabel 6. Prioritering af midler inden for Regional Udvikling

Mio. kr.	Budget 2022
<i>Varige prioriteringer</i>	
Understøttelse af grøn omstilling og udfordringer i forhold til passagerindtægter inden for den kollektive trafik	9,2
<i>Engangsprioriteringer</i>	
Implementering af bæredygtighedsstrategien	3,5
Kultur- og eventpulje	4,0
Kultur- og sundhedsindsatser	2,0
Den regionale klimatilpasningsindsats	4,0
I alt	22,7

Kollektiv trafik

Fra 2022 til 2024 implementeres gradvist en ny indtægtsfordelingsmodel på området for kollektiv trafik. Den nye model betyder, at regionens udgifter i 2022 reduceres med 9,2 mio. kr. Forligspartierne er enige om, at midlerne bibeholdes inden for den kollektive trafik til understøttelse af den påbegyndte grønne omstilling, herunder forsøg med el-busser, og det generelle pres på passagergrundlaget i den kollektive trafik.

Implementering af bæredygtighedsstrategien

Forligspartierne er enige om, at der fra Regional Udvikling i 2022 bidrages med 3,5 mio. kr. til implementeringen af bæredygtighedsstrategien. Midlerne er engangsindtægter fra tilbageløb på forventet afsluttede EU-projekter.

Kultur- og eventpulje

Forligspartierne er enige om, at der heraf tilføres 4 mio. kr. ekstra i 2022 til Kultur- og eventpulje på kulturområdet til tiltrækning og gennemførelse af store internationale sports- og kulturevents i Region Midtjylland. Puljen er tiltænkt kommuner i regionen, der vil ansøge om at blive værtskommune for sådanne events. Kultur- og eventpuljen skal bidrage til at virkeliggøre regionsrådets regionale udviklingsstrategis ambition om, at Region Midtjylland skal være en

attraktiv og bæredygtig region for alle og dermed et attraktivt sted at leve og bo. Kultur- og eventpuljen skal ligeledes anvendes til at sikre videreudvikling samt kvalitetsoptimering af eventen.

Kultur- og sundhedsindsatser

Der er evidens for, at kultur har et stort potentiale for at supplere den behandling, som sundhedsvæsenet tilbyder. En styrkelse af kultur-sundhedsindsatsen med 2 mio. kr. anvendes dels til en pulje målrettet kulturaktører og institutioner, der kan udvikle nye løsninger til området. Derudover anvendes midlerne til, at aktører fra kulturlivet kan implementere 'koncept for musik på hospitaler'. Konceptet er skabt på baggrund af en række pilotprojekter på regionens hospitaler afviklet de seneste år. Endelig anvendes midlerne til forberedelserne af et videns- og kompetencecenter for kultur og sundhed. Den konkrete udmøntning forelægges Udvalget for Regional Udvikling.

Den regionale klimatilpasningsindsats

Forligspartierne ønsker, der i 2022 investeres 4 mio. kr. ekstra i den regionale klimaindsats. En indsats, der viderefører initiativer, der er igangsat i bl.a. Coast to Coast Climate Challenge og DK2020, og dermed accelererer arbejdet med helhedsorienterede initiativer i forhold til klimatilpasning, den grønne omstilling og handling imod mere bæredygtighed i den midtjyske geografi.

6. Hensigtserklæringer

A. Øget kræftforekomst i Thyborøn-Harboøre

En ny undersøgelse, offentliggjort i sommeren 2021, viser, at borgere, der har boet i Thyborøn-Harboøre omkring 1970, har en øget kræftforekomst. Undersøgelsen fastslår dog ikke, hvad den øgede forekomst præcist skyldes. For at kunne håndtere bekymringen fra borgerne i området bedst muligt, er der behov for at indsamle mere viden. Forligspartierne ønsker derfor, at der hurtigst muligt sættes gang i opfølgende undersøgelser - efter nærmere vurdering af den første undersøgelse i Klinisk Epidemiologisk afdeling på Aarhus Universitetshospital, et arbejde der allerede er sat i gang.

Forligspartierne er desuden enige om, at Region Midtjylland henvender sig til Sundhedsministeriet med henblik på en vurdering af behovet for en eventuel screeningsundersøgelse af borgere i området.

B. Udviklingsplan for primært det medicinske og akutte område

Region Midtjylland har en lang række planer og strategier, som lægger de overordnede rammer for udviklingen af det regionale sundhedsvæsen – eksempelvis Sundheds- og hospitalsplan, strategi for Sundheds- og Psykiatrihuse, Fødeplan og Sundhedsaftalen med kommunerne.

På baggrund af en øget ældrebefolkning og dermed generelt stigende behov for primært akut medicinsk behandling og pleje udarbejdes en analyse og en samlet plan for udviklingen af det medicinske område, der tager udgangspunkt i de nævnte planer og strategier.

En umiddelbar målsætning for en samlet plan for området vil være, i så høj grad som muligt, at undgå indlæggelse og sikre lokale tilbud, hvor det er fagligt forsvarligt, samtidig med, at det regionale område fastholder den nødvendige kapacitet – herunder sikrer nødvendig uddannelse og forskning.

Regionsrådet får fremlagt en plan for proces, herunder den politiske involvering.

C. Blodprøvetagning

Forligspartierne ønsker at få undersøgt, om det er muligt at udvide den ordning, vi har omkring blodprøvetagning i dag, så borgere, der bor langt væk fra vores eksisterende blodprøvetagningssteder, får lettere adgang til at få taget en blodprøve. Der iværksættes en undersøgelse af mulighederne for fx at udvide antallet af praktiserende læger, der må tage blodprøver til hospitalsbehandling, udvide antal regionale blodprøvetagningssteder eller udvide den mobile ordning, hvor sårbare borgere kan få taget blodprøver i eget hjem.

D. Mere biodiversitet

Der er ønske om at styrke regionens indsats i forhold til klima og bæredygtighed ved, at regionens arealplejefunktion arbejder for størst mulig udbredelse af biodiversitet og mere vild natur på udearealerne.

Viborg, den 7. september 2021

På vegne af partierne:

Socialdemokratiet	
Radikale Venstre	
Det Konservative Folkeparti	
Socialistisk Folkeparti	
Liberal Alliance	
Kristendemokraterne	
Dansk Folkeparti	
Venstre	
Enhedslisten	
Alternativet	